

Beszámoló a hajdúnánási Maklár Lajos

Általános Iskola, Gimnázium, Alapfokú

Művészetoktatási Intézmény és Pedagógiai

Szakszolgálat 2008/2009-es tanévben végzett

tevékenységéről Hajdúnánáson és

Hajdúdorogon

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés
2. A szakszolgálat feladatköre
3. A 2008/2009-es tanév indítása
4. A szakszolgálat területei
5. Az ellátott tevékenység jellege, létszámadatok Hajdúnánáson
6. Az ellátott tevékenység jellege, létszámadatok Hajdúdorogon
7. Elképzelések a 2009/2010-es tanévre
8. Mellékletek

**Beszámoló a hajdúnánási Maklár Lajos Általános Iskola, Gimnázium,
Alapfokú Művészetoktatási Intézmény és Pedagógiai Szakszolgálat
2008/2009-es tanévben végzett tevékenységéről Hajdúnánáson és
Hajdúdorogon**

1. Bevezetés

2004. augusztusa óta működik a Maklár Lajos Általános Iskola, Gimnázium, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény tagiskolájaként a Pedagógiai Szakszolgálat. A telephely Hajdúnánáson, az Óvoda u. 14. szám alatt van. Az ellátási terület a két településre, Hajdúnánásra és Hajdúdorogra terjed ki.

Az intézmény munkatársai a 2008/2009-es tanévben:

Bottyán Katalin pszichológus, a tagintézmény szakmai vezetője

Alföldiné Ragyák Andrea pszichológus (a tartósan távol lévő Sallai-Györgyi Dóra pszichológust helyettesíti)

Bihariné Högye Edina logopédus tartósan távol van, egy félállású külsős, Malyik Józsefné, és a másik két logopédus oldja meg a feladatot belső helyettesítéssel

Szabó Sándorné logopédus

Szurkos Józsefné logopédus

Dudláné Budavári Ilona fejlesztő pedagógus szintén tartósan távol lévő, két félállású fejlesztőpedagógus, Lefter Mariann és Szántóné Alföldi Szilvia helyettesíti

Lászlóné Lelesz Ildikó gyógytestnevelő

Szemán István gyógytestnevelő

Kozma Anna Ibolya hivatalsegéd, aki e teendői mellett a tedeji gyerekeket is kíséri az autóbuszon.

Az intézmény az alapító okiratában felsorolt valamennyi feladatát ellátta mind Hajdúnánáson, mind Hajdúdorogon. Ezek a következők:

- nevelési tanácsadás
- logopédia
- gyógytestnevelés

Az intézmény feladatellátó rendszerét a következők jellemzik:

A tárgyi feltételek Hajdúnánáson megfelelő színvonalúnak mondhatók. Egy épületben, az Óvoda utca 14. szám alatt megtalálható valamennyi foglalkoztató helyiségünk a gyógytestneveléshez szükséges tornateremmel együtt. Az épület belső felújítása ebben a tanévben megtörtént.

Az iskolákba kihelyezetten is tartunk gyógytestnevelési foglalkozásokat az adott intézmény tornatermében.

Hajdúdorogon a logopédia, a gyógytestnevelés, a fejlesztő pedagógus elhelyezése elfogadható, szerencsére megoldódott a pszichológus elhelyezése is a családsegítő szolgálat arra alkalmas helyiségében.

2. A szakszolgálat feladatköre

A pedagógiai szakszolgálat már 3 éves kortól foglalkozik a gyerekekkel, de igazán hatékony munkát 5 éves kor után tud kifejtetni egészen a felnőttkor eléréséig. Feladatkörébe tartozik a beilleszkedési zavarokkal, tanulási nehézségekkel, magatartási rendellenességekkel küzdő gyermekek segítése, a beszédhibás óvodások illetve iskolások kiszűrése, tünetmentessé tétele, a különböző mozgásszervi panaszokkal küszködő gyerekek helyzetének javítása, számukra speciális testnevelési foglalkozások biztosítása.

Szülők, pedagógusok és más, gyermekekkel foglalkozó intézmények kérésére szakvéleményt készít.

Iskolaérettségi vizsgálatok készülnek az óvodák igényei alapján, melyek megkönnyítik a döntést szülők, óvónők számára, hogy a gyermek elkezdje-e iskolai tanulmányait, vagy maradjon még az óvoda falai között.

E tanévtől kibővült a szakszolgálat feladatköre a közoktatási törvény által ránk ruházott következő feladatokkal és hatáskörökkel:

- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség megállapítása,
- erről szakvélemény készítése,
- fejlesztő foglalkozás a szülő bevonásával,
- iskolakezdéshez szakvélemény készítése,
- pedagógiai, pszichológiai támogatás, fejlesztés, gondozás,
- a szakértői bizottság által készített, és az intézményeknek megküldött szakvélemény alapján segítsük a „megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenessége” (SNI B) miatti gyermekek óvodai, iskolai ellátását, (viszont az ellátás megszervezéséért az oktatási intézmény vezetője a felelős),
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyerek esetében, ha a fejlesztés az óvodában, iskolában folyik, az kizárólag a nevelési tanácsadó szakvéleménye alapján folyhat,
- a nevelési tanácsadó ellenőrzi a szakvéleményben foglaltak végrehajtását.

A szakértői és rehabilitációs bizottság (Debrecen) elé csak az a gyerek kerülhet, akinek a vizsgálati kérelmét megelőzi a helyi pedagógiai szakszolgálatnál történő komplex (pedagógiai és pszichológiai) vizsgálata és arról szakvélemény kiadása. Ezért növekedett meg ugrásszerűen a vizsgálatok száma.

Egy-egy tanuló vizsgálata 5-6 órát jelent, mivel az első alkalommal a szülővel kell esetmegbeszélést tartani, utána vizsgálja meg a gyereket külön a

pszichológus, a logopédus, a fejlesztő pedagógus, majd elkészül a szakvélemény, amit megint egy óra keretében a szülővel részletesen ismertetni kell.

Mindezek a változások azt eredményezték, hogy már egy év alatt csökkent a terápiába bevont gyerekek száma, ugyanakkor emelkedett a vizsgálatok mennyisége. Ezt a következő összehasonlító adatok is alátámasztják:

- 2007/2008-ban a pszichológusok 136 vizsgálatot végeztek, és 42 gyerek kerülhetett be a terápiára, 2008/2009-ben 196 vizsgálat mellett csupán 31 terápiás esetre volt lehetőség
- A fejlesztőpedagógiában 2007/2008-ban 38 vizsgálat mellett 51 terápiára volt lehetőség, míg 2008/2009-ben 32 vizsgálat történt és 44 tanuló kerülhetett be a terápiás folyamatba.

Prognosztizálható, hogy tovább növekszik az intézmények, szülők által kért vizsgálatok száma a következő években, és ez arányosan csökkenti a terápiába bekerülő, tehát a tünetmentessé válható tanulók számát. Sajnos sok esetben csak a probléma megállapításáig tudunk eljutni, az orvoslásra nem lesz lehetőségünk.

3. A 2008/2009-es tanév indítása

Év elején megtörtént a kapcsolatfelvétel a partner intézményekkel és rögtön megindult a szakmai munka is. A fejlesztőpedagógusok és a logopédusok elvégezték a szűrővizsgálatokat, kiválasztották a terápiára bevont gyerekeket és a kevésbé súlyos eseteket előjegyzésbe vették. A gyógytestnevelők orvosi szakvélemény alapján vették fel a tanulókat és sorolták csoportokba őket. Nehézséget jelentet továbbra is Bihariné Hőgye Edina logopédus tartós távolléte. Az országosan jellemző logopédus-hiányban az intézmény már második éve eredménytelenül írta ki az állás betöltésére a pályázatot, ezért egy félállású külsőssel és belső helyettesítéssel tudtuk a feladatot megoldani.

4. A szakszolgálat területei

Pszichológia

A pszichológusok munkája sok részterületből tevődik össze. Megfigyelések, szülőktől jövő információk elemzése, környezeti ártalmak (amelyek sajnos igen gyakran a családból érkeznek) feltárása, teljesítmény- és személyiségtesztek végzése.

Mindezek után következik a diagnózis felállítása, majd a terapia elkezdése.

Ezen feladatok mellett jelentős munka az iskolaérettségi vizsgálatok lebonyolítása, és a fentebb említett, intézmények, szülők által kért vizsgálatok elvégzése.

Az ellátásban részesülők közül magas azon gyerekek száma, akik valamilyen komplex pszichológiai problémával küzdenek. A mozgáskoordináció fejlesztése nagymértékben hozzájárulna egy-egy terápia sikeréhez.

Logopédia

A logopédusok feladata a beszédindítás, a beszédhibák, a nyelvi-kommunikációs zavarok javítása, a dyslexia és a tanulási zavarok megelőzése és gyógyítása.

Tevékenységükbe beletartozik a gyermekek beszéd- és nyelvi fejlettségének szűrése, a megkésett, az akadályozott beszédfejlődés, a pöszesség, dadogás, hadarás, orrhangzós beszéd, diszlexia, diszgrafia, diszkalkulia kezelése, illetve vizsgálatok végzése.

Gyógytestnevelés

A gyógytestnevelés célja, feladata az, hogy a gyerekeknél kialakult deformitások, mozgásszervi problémákat csökkentse, illetve az egészséges állapotot visszaállítsa. Azon tanulók számára, akik nem tudnak részt venni az iskolai testnevelési foglalkozásokon, a rendszeres mozgás élményét és a mozgáskészség fejlődésének a lehetőségét nyújtja.

5. Az ellátott tevékenységek jellege, létszámadatok Hajdúnánáson

a) Pszichológusi tevékenység: Bottyán Katalin és Alföldiné Ragyák Andrea
Hajdúnánáson 159 gyereket vizsgált meg. Ebből

- 3 éven aluli 1,
- óvodás 14,
- 6-10 éves 80,
- 10-14 éves 52,
- 14-16 éves 8
- 16-18 éves 4 volt.

Heti 1-5 alkalommal járt 159 gyerek, terápiába (5-nél több megjelenés) került 18 gyerek, iskolaérettségi vizsgálat 101 volt. Ez összesen 1498 foglalkozást jelentett.

b) Logopédiai ellátás: Szabó Sándorné, Szurkos Józsefné

A tanév során 131 gyerek járt logopédiai foglalkozásra. Az előjegyzettek száma 16.

A foglalkozásra járók közül

- óvodáskorú 100,
- általános iskolás 31 volt.

c) Fejlesztő pedagógusi tevékenység: Lefter Mariann és Szántóné Alföldi Szilvia

A kartársnők az előző tanévben összesen 52 gyermekkel foglalkoztak. 30-an kerültek terápiába, 22-en vizsgálaton jelentek meg.

d) Gyógytestnevelés: Szemán István

Csoportok és létszámadatok:

- Bocskai Iskola 8 fő
- Kőrösi Gimn. Csiha Tagintézménye 2 fő
- Kőrösi Gimn. 12 fő
- II. Rákóczi 2 fő
- Ped. szakszolgálathoz bejáró 8 fő
- Maklár Iskola 14 fő

6. Az ellátott tevékenység jellege, létszámadatok Hajdúdorogon

a) Pszichológusi tevékenység: Bottyán Katalin

A vizsgált gyerekek száma 37 volt. Ebből

- óvodás 3,
- 6-10 éves 18,
- 10-14 éves 10,
- 14-16 éves 5,
- 16-18 éves 1 volt.

Heti 1-5 alkalommal járt 37, terápián vett részt 13 fő. 39 iskolaérettségi vizsgálatra került sor. Ez összesen 629 alkalmat jelentett.

b) Logopédiai ellátás: Malyik Józsefné, Szabó Sándorné, Szurkos Józsefné
57 gyerek vette igénybe a logopédiai szolgáltatást. Várólistás 6 fő.

A pedagógusok számára megoldatlan probléma a szülőkkel való kapcsolattartás. Mivel a gyerekeket nem a szülők viszik a foglalkozásokra, minimálisra csökken a találkozások száma. Gyakran hiányzik az otthoni gyakorlás, ami csökkenti a beszédhiba javulásának az esélyét.

c) Fejlesztő pedagógusi tevékenység: Szántóné Alföldi Szilvia
2008/2009-ben a fejlesztésben részesült gyerekek száma 24 volt. Vizsgálaton 10-en jelentek meg, terápiába 14-en kerültek.

d) Gyógytestnevelés: Lászlóné Lelesz Ildikó, Szemán István
Hajdúdorogon 118 tanuló részesült gyógytestnevelésben.

- Sarok úti óvoda 52 fő,
- Szt. Bazil Oktatási Központ Óvoda 17 fő,
- Szt. Bazil Oktatási Központ Ált. Iskola 32 fő,
- Szt. Bazil Oktatási Központ Gimnázium 17 fő

A Móra Iskola saját gyógytestnevelővel oldja meg a foglalkozásokat.

7. Elképzelések a 2009/2010-es tanévre

A már kialakult ellátási rendszert alapvetően mi nem kívánjuk megváltoztatni. Sajnos a Hajdúdorogon kialakult helyzet nagyfokú bizonytalanságot eredményezett. A képviselő-testület döntéséig pontos információkkal nem rendelkezünk. Úgy gondolom, hogy ha az október 13-i dorogi testületi ülésen döntés születik, annak ismeretében kell a hajdúnánási képviselő-testületnek végiggondolnia a további működési kereteket.

A vizsgálatok számának emelkedése miatt ugyanakkor a Hajdúdorogon esetlegesen felszabaduló kapacitást lenne mire fordítani Hajdúnánáson. Növekedne az ellátásra szoruló gyerekek terápiába való bekerülési esélye.

A logopédia területén igazolódott az az elképzelésünk, hogy a terápiát már az óvodás korban el kell kezdeni, és az általános iskola felsőbb évfolyamain, illetve a középiskolában tünetmentességet elérni. A statisztikai adatok egyértelműen ezt a tendenciát mutatják.

Tisztelettel:

Hajdúnánás, 2009. október 9.

Szabó Albert
igazgató